

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ

વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૧૫૭૫/૨૦૧૫

વીથ

વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૧૫૭૬/૨૦૧૫

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એમ.આર. શાહ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જી.બી. શાહ

=====

૧. શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી હા
આપવામાં આવી શકે?
૨. રિપોર્ટરને સંદર્ભિત કરવું કે નહીં ? હા
૩. શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે? ના
૪. શું આ કેસમાં ભારતનું બંધારણ, ૧૯૫૦ અથવા તે હેઠળ કરવામાં ના
આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટને સંબંધિત કાયદાનો કોઈ
નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે ?
૫. શું આ ચુકાદો દીવાની ન્યાયાધીશને પરીપત્રીત કરવાનો છે ? ના

=====

પાનસ્વાલ ગ્રુપ સેવા સહકારી મંડળી લિ.અરજદાર(ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને જ....પ્રતિવાદી(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ :

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ માટે શ્રી દીપેન દેસાઈ, વકીલ

પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧ માટે શ્રી ધવાન જયસ્વાલ, એ.જી.પી.

પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૫ માટે શ્રી વીસી વાઘેલા, વકીલ

પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧ – ૪ ને સીધી બજવણી દ્વારા નોટિસ બજવવામાં આવેલ છે.

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એમ.આર. શાહ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જી.બી. શાહ

તારીખ : ૦૫/૦૨/૨૦૧૫

મૌખિક ચુકાદો

(દ્વારા : માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એમ.આર. શાહ)

૧. કારણ કે આ બંને અરજીઓમાં કાયદા તથા તથ્યોના સામાન્ય પ્રશ્નો ઊભા થાય છે, તેથી તેમનો નિકાલ આ સામાન્ય ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા કરવામાં આવે છે.

૨. વર્તમાન વિશેષ દીવાની અરજીઓ સુધી પહોંચાડતા સંક્ષિપ્ત તથ્યો નીચે મુજબ છે;

૨.૧. પ્રારંભમાં ૧૯/૦૮/૨૦૦૦ પહેલાં, ગુજરાત કૃષિ ઉપજ બજાર અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ (આગળ ‘અધિનિયમ’ તરીકે ઉલ્લેખિત)

ધાનેરા તાલુકાની સીમામાં આવેલ બજાર ક્ષેત્ર માટે કૃષિ ઉપજ બજાર સમિતિ, ધાનેરા જાહેર કરવામાં આવી હતી. તે સમયે દાંતીવાડા ધાનેરા તાલુકાની અંદર હતું અને તેથી, ઉક્ત વિસ્તાર પણ તે બજાર ક્ષેત્રમાં સમાવેશ પામેલો હતો, જેના માટે સમગ્ર ધાનેરા તાલુકા માટે કૃષિ ઉપજ બજાર સમિતિ (આગળ ‘એ.પી.એમ.સી.’ તરીકે ઉલ્લેખિત) ધાનેરાની રચના કરવામાં આવી હતી. વર્ષ ૨૦૦૦માં રાજ્ય સરકારે કેટલાક તાલુકા અને જિલ્લાઓનું પુનઃગઠન કરવા નીતિગત નિર્ણય લીધો અને તે મુજબ કેટલાક તાલુકાઓનું પુનઃગઠન કરવામાં આવ્યું તથા તે તાલુકાઓ અને જિલ્લાઓની મહેસૂલી સીમાઓમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો અને ત્યારબાદ, યોગ્ય પ્રક્રિયાનું પાલન કરીને નવો તાલુકો, દાંતીવાડા, પુનઃગઠિત / ગઠિત કરવામાં આવ્યો અને દાંતીવાડાની મહેસૂલી સીમાઓ અલગ કર્યા પછી ધાનેરા અને દાંતીવાડા તાલુકા નામના બે અલગ તાલુકાઓ રચાયા / ગઠિત થયા / પુનઃગઠિત થયા અને તેના પરિણામે, અધિનિયમની કલમ ૫ હેઠળ જરૂરી તેવી યોગ્ય પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યા પછી, તે સમયની એ.પી.એમ.સી., ધાનેરાના બજાર ક્ષેત્રમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો અને અધિનિયમની કલમ ૬ હેઠળ સોંપવામાં આવેલ સત્તાનો ઉપયોગ કરીને તા. ૦૯/૦૮/૨૦૦૦ની સૂચના દ્વારા બે અલગ બજાર ક્ષેત્રો, એટલે કે એક ધાનેરા તાલુકા માટે અને બીજું દાંતીવાડા તાલુકા માટે, જાહેર કરવામાં આવ્યા. પરિણામે, અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને બે અલગ એ.પી.એમ.સી., એટલે કે એ.પી.એમ.સી., ધાનેરા અને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડા, ગઠિત કરવામાં આવ્યા અને તેથી એ.પી.એમ.સી., ધાનેરાની રચના

ધાનેરા તાલુકા માટે અને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની રચના દાંતીવાડા તાલુકા માટે કરવામાં આવી. એવું જણાય છે કે ત્યારબાદ જમીન મહેસૂલ સંહિતા હેઠળ સોંપવામાં આવેલી સત્તાનો ઉપયોગ કરીને ધાનેરા તાલુકાની પ્રાદેશિક સીમાઓમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો અને પાંસવાલ, સાંતરવાડા અને રામપુરા નામના ત્રણ ગામોની મહેસૂલી સીમાઓ ધાનેરા તાલુકામાંથી બહાર કરવામાં આવી અને તા. ૦૬/૧૦/૨૦૦૮ની સૂચના દ્વારા ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોની મહેસૂલી સીમાઓ દાંતીવાડા તાલુકાની સીમાઓમાં સમાવેશ કરવામાં આવી અને તેથી ઉપરોક્ત ત્રણ ગામો દાંતીવાડા તાલુકાની મહેસૂલી સીમાઓમાં સમાવેશ પામ્યા. તેમ છતાં, સંબંધિત સમયે, યોગ્ય સત્તાધિકારી / સક્ષમ સત્તાધિકારી / નિયામક દ્વારા એ.પી.એમ.સી., ધાનેરા અને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની રચના જેના માટે કરવામાં આવી હતી તે બજાર ક્ષેત્રોની સીમાઓમાં ફેરફાર કરવા માટે કોઈ પગલાં લેવામાં આવ્યા નહોતા અને તેથી, ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોમાં આવતી સંસ્થાઓ, જે શરૂઆતમાં ધાનેરા તાલુકામાં હતી, તે એ.પી.એમ.સી., ધાનેરાના બજાર ક્ષેત્રમાં યથાવત્ રાખવામાં આવી. નિયામકે બજાર ક્ષેત્રની સીમાઓમાં ફેરફાર કરવા માટે કોઈ પગલાં લીધા નહોતા અને તેથી સંબંધિત અરજદાર-સંસ્થાઓ, જે પાંસવાલ અને સાંતરવાડામાં તેમની કામગીરી ચલાવતા હતાં, તેઓ એ.પી.એમ.સી., ધાનેરાના નિયંત્રણ હેઠળ યથાવત્ રહ્યા. એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની છેલ્લી ચૂંટણી વર્ષ ૨૦૧૧માં યોજાઈ હતી. ઉક્ત ચૂંટણીમાં સંબંધિત અરજદાર-સંસ્થાઓની વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્યોના નામો એ.પી.એમ.સી., ધાનેરાની મતદાર યાદીમાં સમાવાયા હતા અને તેથી

અહીંના બન્ને સંબંધિત અરજદારોએ વિશેષ દીવાની અરજીઓ નં. ૩૭૮/૨૦૧૧ અને ૩૭૯/૨૦૧૧ દ્વારા આ અદાલતનો અભિગમ કર્યો હતો અને એવી વ્યથા રજૂ કરી હતી કે મહેસૂલી સીમાઓના પુનઃગઠનમાં થયેલા ફેરફારને ધ્યાનમાં લેતા ઉપરોક્ત ત્રણ ગામો, ખાસ કરીને પાંસવાલ અને સાંતરવાડા ગામો, દાંતીવાડા તાલુકાની મહેસૂલી સીમાઓમાં સમાવાયા હોવાથી તેમના નામો એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડા (દાંતીવાડા તાલુકા) ની મતદાર ચાદીમાં સામેલ થવા જોઈએ. એવું જણાય છે કે જ્યારે ઉપરોક્ત વિશેષ દીવાની અરજીઓ સુનાવણી માટે હાથ ધરવામાં આવી ત્યારે એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્યોની ચૂંટણી પૂર્ણ થઈ ગઈ હતી અને તેથી અરજદારોએ ઉપરોક્ત વિશેષ દીવાની અરજીઓ પરત ખેંચી લીધી હતી. આ તબક્કે નોંધવું જરૂરી છે કે તે સમય સુધી તથા તા. ૦૬/૧૦/૨૦૦૯ની સૂચના દ્વારા ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોની મહેસૂલી સીમાઓ દાંતીવાડા તાલુકામાં સમાવેશ કર્યા પછી પણ સંબંધિત અરજદારો એ.પી.એમ.સી., ધાનેરાથી પરવાનો મેળવી, એ.પી.એમ.સી., ધાનેરાની સીમાઓમાં જ વ્યવસાય કરતા રહ્યા હતા. આ તબક્કે એ પણ નોંધવું જરૂરી છે કે સંબંધિત અરજદાર-સંસ્થાઓની વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્યોએ પણ એ.પી.એમ.સી., ધાનેરાની વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્યોની ચૂંટણીમાં ભાગ લીધો હતો. એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્યોની છેલ્લી ચૂંટણી વર્ષ ૨૦૧૧માં યોજાઈ હતી અને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની વ્યવસ્થાપક સમિતિના ચૂંટાયેલા સભ્યોની પ્રથમ બેઠક માર્ચ માસમાં યોજાઈ અને બોલાવવામાં આવી હતી અને તેમનો કાર્યકાળ

૧૦/૦૩/૨૦૧૫ના રોજ પૂર્ણ થવાનો હતો. અહીંના પ્રતિવાદી નં. ૨, કૃષિ વિપણન અને ગ્રામ્ય નાણાંના નિયામકે, એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની ચૂંટણી જાહેર કરી અને તા. ૧૦/૧૨/૨૦૧૪ના રોજ ચૂંટણી કાર્યક્રમ જાહેર કર્યો અને એક અધિકૃત અધિકારીની નિમણૂક કરી. તે અનુસાર, અધિકૃત અધિકારીને મતદાર યાદી તૈયાર કરીને પ્રસિદ્ધ કરવાની હતી. પરિણામે, અધિકૃત અધિકારીએ કૃષિ મતવિસ્તારની પ્રાથમિક મતદાર યાદી તૈયાર કરી અને પ્રસિદ્ધ કરી. કૃષિ મતવિસ્તારની પ્રાથમિક યાદી તૈયાર કરતી અને પ્રસિદ્ધ કરતી વખતે સંબંધિત અરજદાર-સંસ્થાઓના સભ્યોના નામો તેમાં સમાવાયા હતા. તેમ છતાં, પ્રતિવાદી નં. ૫ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલ વાંધાઓના આધારે અને સંબંધિત અરજદારોને તક આપ્યા બાદ, સંબંધિત અરજદાર-સંસ્થાઓની વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્યોના નામો આ કારણસર કામચલાઉ મતદાર યાદીમાંથી દૂર કરવામાં આવ્યા કે પાંસવાલ અને સાંતરવાડા ગામો એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાના બજાર ક્ષેત્રમાં સામેલ નથી અને જ્યાં સુધી અધિનિયમ હેઠળ આવશ્યક યોગ્ય પ્રક્રિયાનું પાલન કરીને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાના બજાર ક્ષેત્રમાં ફેરફાર કરવામાં ન આવે અને ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાના બજાર ક્ષેત્રમાં સામેલ કરવામાં ન આવે, ત્યાં સુધી સંબંધિત અરજદાર-સંસ્થાઓની વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્યોના નામો એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાના કૃષિ મતવિસ્તારની મતદાર યાદીમાં સામેલ કરી શકાતા નથી.

૨.૨. એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડા ના કૃષિ મતવિસ્તારની મતદારોની અસ્થાયી ચાદીમાંથી સંબંધિત અરજદાર-મંડળીઓની વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્યોના નામો બાકાત રાખવાના અધિકૃત અધિકારીના વિવાદિત નિર્ણયથી વ્યથિત તથા અસંતોષિત અનુભવી, સંબંધિત અરજદારોએ ભારતના બ ધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ હાલની વિશેષ દિવાળી અરજીઓ દાખલ કરી છે.

૩. સંબંધિત અરજદારોની તરફથી હાજર થયેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી દિપેન દેસાઈએ જોરદાર રીતે રજૂઆત કરી છે કે પંથાવાડા એ.પી.એમ.સી.ના કૃષિ મતવિસ્તારની સંબંધિત અરજદાર-મંડળીઓની વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્યોના નામોને બહાર રાખતો અધિકૃત અધિકારીનો વિવાદિત નિર્ણય સંપૂર્ણપણે ગેરકાયદેસર છે અને કાયદાની જોગવાઈઓના વિરુદ્ધ છે.

૩.૧. વધુમાં, સંબંધિત અરજદારો તરફથી હાજર વિદ્વાન વકીલ શ્રી દેસાઈ દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અગાઉ જ્યારે ધાનેરા કૃષિ ઉત્પાદન બજાર સમિતિને બે કૃષિ ઉત્પાદન બજાર સમિતિઓમાં, અત્રે કે, કૃષિ ઉત્પાદન બજાર સમિતિ, ધાનેરા અને કૃષિ ઉત્પાદન બજાર સમિતિ, પંથાવાડા તરીકે વિભાજિત કરવામાં આવી હતી, જેમાં અનુક્રમે એક ધાનેરા તાલુકા માટે અને બીજી દાંતીવાડા તાલુકા માટે હતી, ત્યારે સમગ્ર ધાનેરા તાલુકા અને દાંતીવાડા તાલુકા માટે બજાર વિસ્તાર જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા અને વિશેષ કરીને જ્યારે કૃષિ ઉત્પાદન બજાર સમિતિ, પંથાવાડા માટે બજાર વિસ્તાર જાહેર કરવામાં આવ્યો

હતો, ત્યારે તે સમગ્ર દાંતીવાડા તાલુકા માટે હતો; અને જમીન મહેસૂલ સંહિતા હેઠળ પ્રદાન કરવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને રાજ્ય સરકાર દ્વારા જાહેર કરાયા મુજબ પાનસવાલ, સંતરવાડા અને રામપુરા નામના ત્રણ ગામોની મહેસૂલી હદો દાંતીવાડા તાલુકામાં સમાવેશ થતાં તથા આ ત્રણેય ગામો દાંતીવાડા તાલુકાનો ભાગ બનવાના હોવાથી, ઉપરોક્ત ત્રણ ગામો આપોઆપ કૃષિ ઉત્પાદન બજાર સમિતિ, પંથાવાડાના બજાર વિસ્તારમાં સમાવેશ પામશે અને તેથી અધિનિયમની કલમ ૫ અને ૬ હેઠળ કલ્પાયેલ નવી પ્રક્રિયા જરૂરી નથી. વધુમાં રજૂ કરવામાં આવે છે કે પરિણામે સંબંધિત અરજદાર-મંડળીઓ આપોઆપ કૃષિ ઉત્પાદન બજાર સમિતિ, પંથાવાડાના વિસ્તાર/બજાર વિસ્તારમાં આવશે અને તેથી કૃષિ ઉત્પાદન બજાર સમિતિ, પંથાવાડાની મતદાર યાદીમાં તેમના નામો સમાવેશ કરવા જરૂરી છે, કારણ કે તેમને કૃષિ ઉત્પાદન બજાર સમિતિ, પંથાવાડાની ચૂંટણીમાં ભાગ લેવાનો હક છે.

૩.૨. અધિનિયમની કલમો ૫, ૬, ૮ અને ૫૪ પર આધાર રાખીને, સંબંધિત અરજદારો તરફથી હાજર થયેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી દેસાઈ દ્વારા જોરશોરથી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે એકવાર સમગ્ર તાલુકા માટે બજાર વિસ્તાર જાહેર કરવામાં આવે, અને હાલના કેસમાં એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાનું બજાર ક્ષેત્ર સમગ્ર દાંતીવાડા તાલુકા માટે જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું, અને ત્યારબાદ દાંતીવાડા તાલુકામાં કેટલાક અન્ય વિસ્તારોનો સમાવેશ કરવામાં આવે, તો દાંતીવાડા તાલુકામાં સમાવેશ થયેલ તે વિસ્તાર આપમેળે એ.પી.એમ.સી.,

પંથાવાડાના બજાર વિસ્તારનો ભાગ બની જાય. સંબંધિત અરજદારો તરફથી હાજર થયેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી દેસાઈએ વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે વર્ષ ૨૦૧૧માં પણ, અર્થાત્ એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની છેલ્લી ચૂંટણી વખતે, સંબંધિત અરજદારોએ આવી જ ફરિયાદ ઉઠાવી હતી, પરંતુ તે સમયે ચૂંટણી પહેલેથી પૂર્ણ થઈ ગઈ હતી અને ચૂંટણી જાહેર પણ થઈ ગઈ હતી, તેથી અરજદારોએ તે પાછી ખેંચી લીધી હતી. ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરતાં અને આ અદાલતની વિભાગીય ખંડપીઠના સિદ્ધપુર તાલુકા કો.ઓપ. સેલ્સ યુનિયન વિ. ગુજરાત રાજ્ય, અહેવાલિત ૨૦૦૨ (૨) જી.એલ.એચ. ૭૭૩ ના કેસમાં આપવામાં આવેલા નિર્ણય પર આધાર રાખીને, હાલની વિશેષ દિવાની અરજીઓ મંજૂર કરવા તથા કૃષિ મતવિસ્તારની મતદારોની કામચલાઉ ચાદીમાંથી સંબંધિત અરજદાર-મંડળીઓની વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યોના નામો બાકાત રાખતાં અધિકૃત અધિકારીના વિવાદિત નિર્ણયો રદ કરવા અને પરિણામે અધિકૃત અધિકારીને તેમના નામો કૃષિ મતવિસ્તારની અંતિમ મતદાર ચાદીમાં સમાવેશ કરવા તેમજ તેમને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યોની આવનારી ચૂંટણીમાં ભાગ લેવા દેવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

જ. આ તમામ અરજીઓનો વિરોધ અધિકૃત અધિકારી તથા પ્રતિવાદી નં.૨- નિર્દેશક તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન એ.જી.પી. શ્રી ધવન જયસ્વાલ અને અહીં પ્રતિવાદી નં.૫-વાંધાકારક તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી વી.સી. વાઘેલા દ્વારા કરવામાં આવ્યો છે, જેઓના વાંધાઓના આધારે પંથાવાડા

એ.પી.એમ.સી.ની મતદારોની યાદીની કામચલાઉ યાદીમાંથી વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યોના નામો બાદ કરવામાં આવ્યા છે.

૪.૧. પ્રાધિકૃત અધિકારી તેમજ પ્રતિવાદી નં. ૨-નિયામકની તરફેથી હાજર રહેલા શિખેલ સરકારી વકીલ શ્રી ધવન જયસ્વાલે જોરદાર રીતે રજૂઆત કરી છે કે પ્રાધિકૃત અધિકારી દ્વારા સંબંધિત અરજદાર-મંડળીઓની વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્યોના નામ કૃષિ મતવિસ્તાર, એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની અસ્થાયી મતદાર યાદીમાંથી બહાર રાખવાનો વિવાદિત નિર્ણય અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે, વિશેષ કરીને અધિનિયમની કલમ ૫ અને ૬ સાથે, સંપૂર્ણપણે યથોચિત, યોગ્ય અને સુસંગત છે. વધુમાં રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે પાનસવાલ, સંતરવાડા અને રામપુરા નામના ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોની આવક મર્યાદાઓ દાંતીવાડા તાલુકાની આવક મર્યાદાઓમાં આવતી હોવું સાચું છે, છતાં ૨૦૦૯ પછી ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાના બજાર વિસ્તારમાં સામેલ કરવા માટે અધિનિયમની કલમ ૫ અને ૬ હેઠળ કલ્પાયેલ પ્રક્રિયાનું પાલન કરવું આવશ્યક છે. રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે સંબંધિત સમયે જ્યારે એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડા માટે બજાર વિસ્તારની રચના કરીને તેની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી, ત્યારે એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડા માટે સામેલ કરવાના બજાર વિસ્તાર અંગે તથા દાંતીવાડા તાલુકાના તે ગામો અંગે, જે તે સમયે દાંતીવાડા તાલુકામાં હતા, આક્ષેપો આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા. રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે તેથી ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોને સામેલ કરવાથી જો બજાર

વિસ્તારની મર્યાદાઓમાં ફેરફાર થવાનો હોય, તો અધિનિયમની કલમ ૬(પ) ને ધ્યાનમાં લેતાં, ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાના બજાર વિસ્તારમાં સામેલ કરવા માટે નવી પ્રક્રિયા હાથ ધરવી આવશ્યક છે. રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે તેથી માત્ર એટલા માટે કે ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોની આવક મર્યાદાઓ દાંતીવાડા તાલુકામાં સામેલ છે, એથી ઉપરોક્ત ત્રણ ગામો આપમેળે એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાના બજાર વિસ્તારમાં સામેલ થઈ જાય એવું ગણાઈ શકે નહીં. રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે તેથી સંબંધિત અરજદાર-મંડળીઓ, જેઓની પ્રવૃત્તિઓ ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોમાં ચાલી રહી છે અને તેથી તેઓ હજુ પણ એ.પી.એમ.સી., ધાનેરાના બજાર વિસ્તારમાં આવે છે, તેમને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની ચૂંટણીમાં ભાગ લેવાનો કોઈ હક નથી, કારણ કે તેઓ એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાના બજાર વિસ્તારમાં આવતા નથી. વધુમાં, શિખેલ સરકારી વકીલ શ્રી જયસ્વાલે રજૂ કર્યું છે કે હાલની વિશેષ દીવાની અરજીઓમાં ઉઠાવવામાં આવેલ વિવાદ હવે માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ગોવિંદ લાલ છગન લાલ પટેલ વિ. ધ એગ્રીકલ્ચર પ્રોડ્યુસ માર્કેટ કમિટી એન્ડ અન્યો, એ.આઈ.આર. ૧૯૭૬ એસ.સી. ૨૬૩ માં અહેવાલિત પ્રકરણમાં આપેલા નિર્ણયને ધ્યાનમાં લેતાં હવે અનિર્ણિત રહ્યો નથી. ઉપરોક્ત નિર્ણયના અનુચ્છેદ નં. ૧૫ અને ૧૬ પર આધાર રાખીને જોરદાર રીતે રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે સંબંધિત અરજદારોની તરફેણી કરવામાં આવેલ આ દલીલ કે ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાના બજાર વિસ્તારમાં સામેલ કરવા માટે અધિનિયમની કલમ ૬(પ) અને કલમ ૫ મુજબ અનુસરવાની જરૂરી નવી

પ્રક્રિયા અનુસરવાની આવશ્યકતા નથી, તે સ્વીકાર્ય થઈ શકે નહીં. શિખેલ સરકારી વકીલ શ્રી જયસ્વાલે આ અદાલતના એકલ ન્યાયમૂર્તિના એગ્રીકલ્ચર પ્રોડ્યુસ માર્કેટ કમિટી, બોરસદ એન્ડ અન્યો વિ. ગુજરાત રાજ્ય એન્ડ અન્યો, ૨૦૦૨ (૨) જી.એલ.એચ. ૭૦૦ માં અહેવાલિત નિર્ણય પર પણ આધાર મુક્યો છે.

જ.ર. તેમણે અદાલતમાં મૌખિક રજૂઆત દરમિયાન પણ, અદાલતમાં વ્યક્તિગત રીતે હાજર રહેલા નિયામકની સૂચનાઓ હેઠળ, એવું જણાવ્યું છે કે, તે મુજબ, અધિકૃત અધિકારીના આક્ષેપિત નિર્ણય બાદ તથા ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોને દાંતીવાડા તાલુકામાં સમાવતાં જાહેરનામા વિશે જાણ થયા પછી અને પરિણામે એપીએમસી, પંથાવાડાના બજાર વિસ્તારની હદોમાં ફેરફાર કરવો આવશ્યક હોવાનું ધ્યાનમાં આવતાં, નિયામકે એપીએમસી, પંથાવાડાના બજાર વિસ્તારની હદોમાં ફેરફાર કરવા માટેની કાર્યવાહી / પ્રક્રિયા હવે પહેલેથી જ શરૂ કરી દીધી છે અને વાંધાઓ પણ પહેલેથી જ મંગાવ્યા છે. ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરતાં તથા ઉપરોક્ત નિર્ણયો પર આધાર રાખીને, હાલની વિશેષ દીવાની અરજીઓ નામંજૂર કરવાની વિનંતી કરવામાં આવે છે.

પ. શ્રી વી.સી. વાઘેલા, પ્રતિવાદી નં. ૫-વાંધોકર્તા તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે પણ વર્તમાન વિશેષ દીવાની અરજીઓનો વિરોધ કર્યો છે અને તેથી

અધિકૃત અધિકારી / નિયામક તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન એ.જી.પી. શ્રી જયસ્વાલ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને સ્વીકારી છે.

પ.૧. ઉપરોક્ત રજૂઆતો ઉપરાંત, તેમણે એવી ફરિયાદ પણ ઉઠાવી છે કે હવે ડિરેક્ટર દ્વારા એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાના બજાર વિસ્તારની હદોમાં ફેરફાર કરવાની પ્રક્રિયા શરૂ કરવાનું અનુવર્તી વિકાસ દુર્ભાવનાપૂર્ણ છે અને તે એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડામાં સત્તામાં રહેલા પક્ષને મદદ કરવા માટેના દષ્ટિકોણથી કરવામાં આવ્યું છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે હાલની ચૂંટણી ચૂંટણી કાર્યક્રમ મુજબ યોજાઈ જાય અને નવી વ્યવસ્થાપક સમિતિ રચાઈ જાય, ત્યારબાદ જો બજાર વિસ્તારની હદોમાં ફેરફાર કરવામાં આવે, તો તેવા સંજોગોમાં અધિનિયમની કલમ પઞ્ચને ધ્યાનમાં લેતા, નિયમિત રીતે રચાયેલ બજાર સમિતિ વિઘટિત કરવામાં આવશે અને નવી ચૂંટણી યોજવામાં આવશે અને/અથવા નિમણૂક કરાયેલા મંડળોની નિયુક્તિ કરવામાં આવી શકે. તેમ છતાં, તેમણે જોરશોરથી રજૂઆત કરી છે કે પ્રતિવાદી નં. ૫ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા આક્ષેપો સ્વીકારવામાં અને સંબંધિત અરજદાર-મંડળીઓની વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્યોના નામો એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડા કૃષિ મતવિસ્તારની કામચલાઉ ચાદીમાંથી બહાર રાખવામાં અધિકૃત અધિકારીએ કોઈ ભૂલ કરી નથી અને તેથી હાલની વિશેષ દીવાની અરજીઓ ફગાવી દેવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

૬. સંબંધિત પક્ષકારોની તરફેથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોને વિગતે સાંભળવામાં આવ્યા. કાયદાનો એક સંક્ષિપ્ત પરંતુ રસપ્રદ પ્રશ્ન, જે આ અદાલતના વિચારાર્થે ઉપસ્થિત થાય છે, તે એવો છે કે, અધિનિયમની કલમો ૫ અને ૬ હેઠળ આવશ્યક મુજબ યોગ્ય પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યા બાદ એકવાર “બજાર વિસ્તાર” રચવામાં આવી જાહેર કરવામાં આવે અને પરિણામે અધિનિયમની કલમ ૮ હેઠળની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને ઉક્ત બજાર વિસ્તાર માટે બજાર સમિતિ રચવામાં આવી અને જાહેર કરવામાં આવે, અને ત્યારબાદ જો મહેસૂલી વિસ્તારમાં કોઈ ફેરફાર થાય અને કેટલાક ગામોને તાલુકામાંથી બહાર કરવામાં આવે અને/અથવા તેમાં સામેલ કરવામાં આવે, તો શું આવો વિસ્તાર, જે સમાવેશ કરવામાં આવેલો છે અને/અથવા બહાર કરવામાં આવેલો છે, તે આપોઆપ કોઈ નિશ્ચિત બજાર સમિતિના બજાર વિસ્તારમાં આવશે અને/અથવા અગાઉથી જાહેર કરાયેલા બજાર વિસ્તારમાં આવા ગામોના વિસ્તારનો સમાવેશ કરવા કે બહાર કરવા માટે અધિનિયમની કલમ ૬ (૫) હેઠળ કલ્પાયેલ નવી પ્રક્રિયાનું પાલન કરવું આવશ્યક છે કે નહીં?

૬.૧. સંબંધિત અરજદારો તરફથી એવો કેસ રજૂ કરવામાં આવ્યો છે કે જ્યારે એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાનું બજાર વિસ્તાર જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું અને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડા માટે બજાર વિસ્તાર રચવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે તે સમગ્ર દાંતીવાડા તાલુકા માટે હતો અને તેથી સરકાર દ્વારા ભૂમિ મહેસૂલ સંહિતા હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને ગામો/તાલુકાઓનું પુનર્ગઠન કરવામાં

આવતા, પાનસવલ, સંતરવાડા અને રામપુરા નામના ત્રણ ગામોને દાંતીવાડા તાલુકાની મહેસૂલી હદોમાં સમાવવામાં આવ્યા હોય, તો ઉપરોક્ત ત્રણેય ગામો આપોઆપ એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડા માટે અગાઉથી જાહેર અને રચાયેલ બજાર વિસ્તારમાં આવી જશે અને ઉપરોક્ત ગામોને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાના બજાર વિસ્તારમાં સમાવવા માટે અધિનિયમની કલમ ૬(૫) હેઠળ કલ્પાયેલ નવી પ્રક્રિયા આવશ્યક નથી. સંબંધિત અરજદારો તરફથી એવો પણ કેસ રજૂ કરવામાં આવ્યો છે કે તેથી તેમને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની ચૂંટણીમાં ભાગ લેવાનો હક રહેશે અને તેથી અધિકૃત અધિકારીએ એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાના કૃષિ મતવિસ્તારની મતદારોની કામચલાઉ યાદીમાંથી સંબંધિત અરજદાર-મંડળીઓની વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્યોનાં નામો બાકાત રાખવામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂલ કરી છે અને પરિણામે તેમને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની ચૂંટણીમાં ભાગ લેતા અટકાવ્યા છે.

૬.૨. ઉપરોક્ત દલીલ આકર્ષક જણાય છે, પરંતુ તેમાં કોઈ તત્ત્વ નથી. તેથી, ઉપરોક્ત વિવાદ હવે સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા ગોવિંદ લાલ છગ્ગન લાલ પટેલ (સુપ્રા) ના મામલામાં આપેલ નિર્ણયના પ્રકાશમાં અનિર્ણિત રહ્યો નથી. ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે વિશેષરૂપે નોંધ્યું અને ઠરાવ્યું છે કે જો નિયામક કોઈ વિસ્તાર અથવા કોઈ કૃષિ ઉત્પાદનનો સમાવેશ કરવા અથવા બહિષ્કૃત કરવા ઈચ્છે, તો તેણે કલમ ૫ માં નિર્ધારિત રીત મુજબ તેવી કરવાની પોતાની મનશા જાહેર કરવાની અને ત્યારબાદ તેમાં નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું

પાલન કરવાની ફરજિયાતતા છે. વધુમાં એવું પણ નોંધાયું છે કે તેથી કલમ ૬(૧) ની તેમાં વર્ણવેલ બાબતો સંબંધિત જાહેરનામાંમાં કરાયેલ સુધારો, તે બાબતો સંબંધે નવી મનશાની જાહેરાત સમકક્ષ ગણાય છે, જેના કારણે કલમ ૫ દ્વારા નિર્ધારિત સંપૂર્ણ પ્રક્રિયાનું નવી સિરેથી પાલન કરવું ફરજિયાત બને છે. વધુમાં એવું પણ નોંધાયું છે કે, અર્થાત્, જો નિયામક કોઈ વિસ્તાર અથવા કોઈ કૃષિ ઉત્પાદનનો સમાવેશ કરવા અથવા બહિષ્કૃત કરવા ઈચ્છે, તો તેને રાજપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા પોતાની મનશા જાહેર કરવી આવશ્યક છે અને આવું જાહેરનામું ગુજરાતી ભાષામાં અખબારમાં પણ પ્રકાશિત થવું આવશ્યક છે. વધુમાં એવું પણ નોંધાયું છે કે પરિણામે નિયામકે આવા જાહેરનામા દ્વારા વાંધાઓ અથવા સૂચનો આમંત્રિત કરવા જોઈએ અને જાહેરનામામાં એ પણ દર્શાવવું જોઈએ કે નિર્ધારિત અવધિમાં પ્રાપ્ત થતાં કોઈપણ વાંધાઓ અથવા સૂચનો તેની દ્વારા વિચારવામાં આવશે. પરિચ્છેદ નં. ૧૫ અને ૧૬ માં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ નોંધ્યું અને ઠરાવ્યું છે;

“૧૫. કલમ ૬(૫) અનુસાર, જો નિયામક કોઈ વિસ્તાર અથવા કોઈ કૃષિ ઉત્પાદનનો સમાવેશ કરવા કે બાકાત કરવા ઈચ્છે, તો તેણે કલમ ૫ માં વિનિર્દિષ્ટ રીતથી અને તેમાં નિર્ધારિત પ્રક્રિયા અનુસરી તેવી ઈચ્છાની જાહેરાત કરવી રહે છે. આમ, તેમાં વર્ણવાયેલ બાબતો અંગે કલમ ૬(૧) હેઠળની સૂચનામાં કરવામાં આવતો સુધારો, તે બાબતો અંગે ઈચ્છાની નવી જાહેરાત સમાન ગણાય છે, અને તેથી કલમ ૫ દ્વારા નિર્ધારિત સમગ્ર

પ્રક્રિયા ફરીથી અનુસરવી અનિવાર્ય બને છે. એટલે કે, જો નિયામક કોઈ વિસ્તાર અથવા કોઈ કૃષિ ઉત્પાદનનો સમાવેશ કરવા કે બાકાત કરવા ઇચ્છે, તો તેણે સત્તાવાર ગઝેટમાં સૂચના દ્વારા પોતાની ઇચ્છા જાહેર કરવી જ જોઈએ અને આવી સૂચના કોઈ અખબારમાં ગુજરાતીમાં પણ પ્રકાશિત થવી જ જોઈએ. બીજું, નિયામકે આવી સૂચના દ્વારા વાંધાઓ અથવા સૂચનો આમંત્રિત કરવા જોઈએ અને સૂચનામાં એ પણ દર્શાવેલું હોવું જોઈએ કે નિર્ધારિત સમયમર્યાદામાં પ્રાપ્ત થતા કોઈપણ વાંધાઓ અથવા સૂચનો તેની દ્વારા વિચારવામાં આવશે. નિયામકે કલમ ૩ ની ઉપકલમ (૫) ની આવશ્યકતા સાથે પણ પાલન કરવું જોઈએ, એટલે કે સંબંધિત વિસ્તારમાં કાર્યરત દરેક સ્થાનિક સત્તાધિકારીને આ સૂચનાની નકલ મોકલી, તેઓ નિર્ધારિત અવધિમાં તેમના આક્ષેપો અને સૂચનો રજૂ કરી શકે તેવી વિનંતી કરવી જોઈએ. ઉપરોક્ત અવધિ પૂર્ણ થયા બાદ અને તે અવધિ દરમિયાન પ્રાપ્ત થયેલા વાંધાઓ અથવા સૂચનો પર વિચારણા કર્યા બાદ, નિયામક જાહેર કરી શકે છે કે સંબંધિત વિસ્તાર અથવા કૃષિ ઉત્પાદનનો અગાઉની સૂચનામાં સમાવેશ કરવામાં આવે અથવા તેમાંથી બાકાત કરવામાં આવે. આ જાહેરાત સત્તાવાર ગઝેટમાં સૂચના દ્વારા કરવી રહે છે અને આ સૂચના સંબંધિત વિસ્તારમાં પ્રચલન ધરાવતા કોઈ અખબારમાં ગુજરાતીમાં પ્રકાશિત કરવી રહે છે. આ બધી ફરજોમાંથી છેલ્લી ફરજ કલમ ૬(૧) ના અંતિમ વાક્યમાં સમાયેલ આદેશાત્મક ઉપબંધમાંથી ઉદ્ભવે છે.

૧૬. આ આવશ્યકતાઓનો હેતુ સર્વથા સ્પષ્ટ છે. તાજી અધિસૂચના ફક્ત તે પછી જ બહાર પાડી શકાય કે નિર્દેશક નિર્ધારિત સમયમર્યાદામાં તેને પ્રાપ્ત થયેલ વાંધાઓ અને સૂચનોનું પરિચિંતન કરે. હકીકતમાં, પ્રારંભિક અધિસૂચનામાં સ્પષ્ટપણે એવો ઉલ્લેખ કરવો જરૂરી છે કે નિર્દેશક નિર્ધારિત અવધિમાં તેને પ્રાપ્ત થયેલ વાંધાઓ અને સૂચનો પર વિચારણા કરશે. સત્તાવાર રાજપત્રમાં અધિસૂચનાનું પ્રકાશન, પ્રસ્તાવિત જાહેરાતથી જેઓનાં હિતો અત્યંત અસરગ્રસ્ત થવાના હોય અને તેથી જેઓ પોતાના વાંધાઓ અને સૂચનો રજૂ કરવામાં રસ ધરાવતા હોય એવા વ્યક્તિઓ સુધી નિર્દેશકનો આશય પહોંચાડવાનો પૂરતો ઉપાય નથી, એવું વિધાનમંડળે સ્પષ્ટપણે માન્યું હતું. સામાન્ય જાણકારીની બાબત છે કે સમાચારપત્રમાં પ્રકાશન થવાથી સત્તાવાર રાજપત્રમાં પ્રકાશન કરતાં વધુ જાહેર ધ્યાન આકર્ષાય છે. એ જ કારણસર વિધાનમંડળે એ બાબતે કાળજી લીધી છે કે અધિસૂચનાનું ગુજરાતી ભાષામાં સમાચારપત્રમાં પણ પ્રકાશન કરવામાં આવે. આ આવશ્યકતાનો ભંગ વેપારીઓ અને કૃષિકારોના મૂલ્યવાન અધિકારોને અસર પહોંચાડે તેવી શક્યતા છે, કારણ કે યોગ્ય અને પૂરતી જાહેરખબરના અભાવે તેમને વાંધાઓ અને સૂચનો રજૂ કરવાની તક આપ્યા વિના તેમનો વેપાર અને ધંધો કરવાનો અધિકાર અવરોધિત થઈ જાય; અને આવી તક કાયદો સ્પષ્ટપણે અત્યંત ઈચ્છનીય માને છે. કલમ ૬(૨) મુજબ, એકવાર કોઈ વિસ્તારને બજાર વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરવામાં આવે, ત્યારબાદ ઉક્ત વિસ્તારમાં

અધિસૂચનામાં નિર્દિષ્ટ કોઈપણ કૃષિ ઉત્પાદનની ખરીદી અથવા વેચાણ માટે, અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર સિવાય, કોઈ સ્થાનનો ઉપયોગ કરી શકાતો નથી. કલમ ૮ મુજબ, અધિનિયમ હેઠળ અપાયેલ પરવાનાપત્રની શરતો હેઠળ અને તે અનુસાર સિવાય, કોઈપણ વ્યક્તિ બજાર વિસ્તારમાં અથવા તેના કોઈ ભાગમાં કાર્ય કરી શકતી નથી. આ જોગવાઈઓના ભંગથી અધિનિયમની કલમ ૩૬ હેઠળ દંડનીય પરિણામો આવે છે. તેથી, નાગરિકોના વેપાર અથવા ધંધો ચલાવવાના અધિકારના દષ્ટિકોણથી, તેમજ અધિનિયમના ભંગથી દંડાત્મક પરિણામો ઉપજે છે તે વિચારણાને ધ્યાને લેતાં, અધિસૂચનાને યોગ્ય જાહેરતા મળવી અનિવાર્ય છે. જ્યારે કાયદાએ પોતે જ આવી જાહેરતા માટે પૂરતું સાધન નિર્ધારિત કર્યું છે, ત્યારે તે પદ્ધતિથી વિમુખ થવા દેવાનો કોઈ કારણ નથી. કલમ ૫ અને ૬ દ્વારા લાદવામાં આવેલ ફરજના સ્વરૂપમાં જ કંઈક એવું છે, અને જે હેતુ માટે તે ફરજ નિર્ધારિત કરવામાં આવી છે તેમાં જ કંઈક એવું છે, કે તે ફરજનું પાલન થવું જ જોઈએ. “કેટલાક નિયમો”, જેમ કે ઠાકુર પ્રતાપ સિંહ વિ. શ્રી કૃષ્ણા (૧૯૫૫) ૨ એસ.સી.આર. ૧૦૨૯ ના પૃષ્ઠ ૧૦૩૧ = (એ.આઈ.આર. ૧૯૫૬ એસ.સી. ૧૪૦ ના પૃષ્ઠ ૧૪૧) માં કહેવામાં આવ્યું છે, “અત્યંત આવશ્યક હોય છે અને બાબતના મૂળ સુધી પહોંચે છે: તેમનો ભંગ કરી શકાતો નથી.” તેથી અહીં કાયદાના શબ્દોનું અતિશય કડકપણે પાલન કરવું જ જોઈએ.”

૬.૩. કલમ ૬ની ઉપકલમ (પ) પણ અત્યંત સ્પષ્ટ છે. અધિનિયમની કલમ ૬ની ઉપકલમ (પ) માં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે, કલમ ૫માં નિર્દિષ્ટ રીતે તેવું કરવાની પોતાની મનશા જાહેર કર્યા પછી, અને તેમાં નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યા બાદ, નિયામક સત્તાવાર રાજપત્રમાં અધિસૂચના દ્વારા, કોઈપણ સમયે, ઉપકલમ (૧) હેઠળ જારી કરાયેલ અધિસૂચનામાં નિર્દિષ્ટ બજાર વિસ્તાર માંથી કોઈ વિસ્તારને બાકાત રાખી શકે છે, અથવા તેમાં કોઈ વિસ્તારનો સમાવેશ કરી શકે છે, અને તે રીતે નિર્દિષ્ટ કૃષિ ઉપજના પ્રકારોમાંથી કોઈ કૃષિ ઉપજના પ્રકારને બાકાત રાખી શકે છે અથવા તેમાં ઉમેરો કરી શકે છે.

૬.૪. તેથી, ગોવિંદ લાલ છગન લાલ પટેલ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે પ્રતિપાદિત કરેલા કાયદાને ધ્યાનમાં લેતા અને અધિનિયમની કલમ ૬(પ) નું સંયુક્ત વાચન કરતાં, જ્યારે ઉપરોક્ત ત્રણ ગામો, એટલે કે, પાન્સવાલ, સંતરવાડા અને રામપુરા, દાંતીવાડા તાલુકાના બજાર વિસ્તારની અંદર સમાવેશ કરવા યોગ્ય હોય, ત્યારે, જે બજાર વિસ્તાર અગાઉ અધિનિયમની કલમો ૫ અને ૬ હેઠળ આવશ્યક એવી યોગ્ય પ્રક્રિયા અનુસરીને પહેલેથી જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો, તેવી સ્થિતિમાં અધિનિયમની કલમો ૫ અને ૬ હેઠળ આવશ્યક એવી નવી પ્રક્રિયા અનુસરવી જરૂરી બને છે અને અધિનિયમની કલમો ૫ અને ૬ હેઠળ આવશ્યક એવી યોગ્ય પ્રક્રિયા, અર્થાત્ અધિનિયમની કલમો ૫ અને ૬ હેઠળ અનુમાનિત મુજબ આક્ષેપો અને સૂચનો મંગાવ્યા બાદ, ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોને તે બજાર વિસ્તારમાં સામેલ કરી શકાય છે, જેના માટે પંથાવાડા

કૃષિ ઉપજ બજાર સમિતિની રચના કરવામાં આવી છે. ઉપર નોંધ્યા મુજબ, બજાર વિસ્તારમાંથી કોઈ વિસ્તારનો સમાવેશ અને/અથવા બાકાતગીરી કરવા માટે અધિનિયમની કલમો ૫ અને ૬ હેઠળ અનુસરવાની આવશ્યક એવી નવી પ્રક્રિયા અનુસરવી જરૂરી છે. આ પરિસ્થિતિઓમાં, જમીન મહેસૂલ સંહિતા હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોને દાંતીવાડા તાલુકામાં સામેલ કરીને મહેસૂલી સીમાઓમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો હોય માત્ર તે કારણે, સંબંધિત અરજદારો તરફથી જે દલીલ કરવામાં આવી છે તે મુજબ, ઉપરોક્ત તમામ ત્રણ ગામોને બજાર વિસ્તારમાં સામેલ કરીને “બજાર વિસ્તાર” માં કોઈ સ્વયંસ્ફૂર્ત ફેરફાર થઈ જશે એમ માનવામાં આવી શકશે નહીં.

૬.૫. ઉપરોક્ત બાબતને અન્ય એક દૃષ્ટિકોણથી પણ જોવાની જરૂર છે. તેમાં કોઈ વિવાદ થઈ શકતો નથી અને એવો વિવાદ પણ નથી કે જ્યારે અગાઉ દાંતીવાડા તાલુકા માટે પહેલો બજાર વિસ્તાર જાહેર કરીને રચવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે તે સમયે જેમ દાંતીવાડા તાલુકાની મહેસૂલી હદોમાં આવેલા સંબંધિત વ્યક્તિઓ પાસેથી આક્ષેપો અને સૂચનો આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા. તેમાં પણ કોઈ વિવાદ થઈ શકતો નથી કે જે વિસ્તારને બજાર વિસ્તારમાં સામેલ કરવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવે છે, તે વિસ્તારના તમામ સંબંધિત વ્યક્તિઓને સૂચનો આપવા અને/અથવા આક્ષેપો ઉઠાવવાનો અધિકાર છે અને, તેથી, સંબંધિત સમયે જ્યારે અગાઉ દાંતીવાડા તાલુકા માટે બજાર વિસ્તાર રચવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે સંબંધિત સમયે દાંતીવાડા તાલુકાનો ભાગ બનેલા ગામોના

સંબંધિત વ્યક્તિઓ પાસેથી જ આક્ષેપો અને સૂચનો આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા અને, તેથી, જ્યારે ઉપરોક્ત ત્રણ ગામો, નામે પાનસવલ, સંતરવાડા અને રામપુરા, હવે દાંતીવાડા તાલુકામાં સામેલ કરવામાં આવ્યા છે અને ઉપરોક્ત તમામ ત્રણ ગામોને બજાર વિસ્તારમાં સામેલ કરવાના છે, ત્યારે આવી સ્થિતિમાં ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોની મહેસૂલી હદોમાં આવેલ કોઈપણ વ્યક્તિને આક્ષેપ ઉઠાવવાનો અને/અથવા સૂચનો આપવાનો અધિકાર રહેશે અને, તેથી, જો સંબંધિત અરજદારો તરફથી એવો દાવો સ્વીકારવામાં આવે કે ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોનો બજાર વિસ્તારમાં સ્વયંસ્કૂર્ત સમાવેશ થઈ જશે, જેના માટે દાંતીવાડા તાલુકાનું બજાર ક્ષેત્ર, જેના માટે એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની રચના કરવામાં આવી છે, તે અસ્તિત્વમાં છે, તો તેવી સ્થિતિમાં ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોની મહેસૂલી હદોમાં આવેલા તમામ વ્યક્તિઓ તેમના આક્ષેપો અને/અથવા સૂચનો રજૂ કરવાની હકથી વંચિત થઈ જશે. કલમ ૬ ની ઉપકલમ (૫) એ જ જોગવાઈ કરે છે અને વધુમાં, ઉપરોક્ત ગોવિંદ લાલ છગ્ગન લાલ પટેલ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે પણ નિરીક્ષણ કર્યું છે કે જો નિયામક કોઈ વિસ્તાર અથવા કૃષિ ઉપજનો સમાવેશ કરવા અને/અથવા બાકાત રાખવા ઈચ્છે, તો તેને એવું કરવાની પોતાની મંજૂરશા કલમ ૫ માં નિર્ધારિત રીત મુજબ જાહેર કરવાની અને તેમાં નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું પાલન કરવાની આવશ્યકતા છે અને, તેથી, જ્યાં સુધી નિયામક દ્વારા ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોનો ઉમેરો કરીને, અધિનિયમની કલમો ૫ અને ૬ હેઠળ આવશ્યક એવી પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યા બાદ, ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોની મહેસૂલી હદો બજાર વિસ્તારમાં સામેલ ન કરવામાં

આવે, ત્યાં સુધી ઉપરોક્ત ત્રણ ગામો અગાઉ જાહેર કરાયેલા દાંતીવાડા તાલુકાના બજાર વિસ્તારનો સ્વયંસ્ફૂર્ત ભાગ ગણાશે નહીં અને તે એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાના બજાર વિસ્તારના નિયંત્રણ અને/અથવા કાર્યક્ષેત્ર હેઠળ આવશે નહીં. તેઓને દાંતીવાડા તાલુકાના તે બજાર વિસ્તારની અંદર હોવાનું કહી શકાય નહીં, જેના માટે એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની રચના કરવામાં આવી છે અને, તેથી, સંબંધિત અરજદારોને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની ચૂંટણીમાં ભાગ લેવાનો કોઈ અધિકાર નથી, જ્યાં સુધી ઉપરોક્ત ત્રણ ગામો, જેમાં સંબંધિત અરજદારો પોતાની કામગીરી ચલાવે છે અને જ્યાં તેઓ આવેલાં છે, તેઓને ઉપરોક્ત મુજબ નિરીક્ષણ કરેલ અનુસાર અધિનિયમની કલમો ૫ અને ૬ હેઠળ આવશ્યક યોગ્ય પ્રક્રિયાનું પાલન કરીને “બજાર વિસ્તાર” માં સામેલ કરવામાં ન આવે અને, તેથી, તેવી સ્થિતિમાં અધિકૃત અધિકારીએ એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાના કૃષિ મતવિસ્તારમાંથી મતદારોની કામચલાઉ ચાદીમાંથી સંબંધિત અરજદારો-મંડળીઓની વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્યોના નામો કાઢી મૂકવામાં કોઈ ભૂલ અને/અથવા ગેરકાયદેસરતા આચરી નથી.

૬.૬. એગ્રીકલ્ચર માર્કેટ કમિટી, એગ્રીકલ્ચર પ્રોડ્યુસ માર્કેટ કમિટી, બોરસદ અને અન્ય (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં પણ આ અદાલતના વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે નોંધ્યું છે કે અધિનિયમની કલમ ૬(૫) ના સંયુક્ત વાચન પરથી નિર્દેશક દ્વારા પ્રાથમિક જાહેરનામા મારફતે સંબંધિત માર્કેટ કમિટીના બજાર

વિસ્તારની મર્યાદા માટે અમુક વિસ્તારોને બહાર રાખવા અને/અથવા સમાવેશ કરવા અંગેની મનશા જાહેર કરવી આવશ્યક છે.

૬.૭. હવે પ્રતિવાદી નં. ૫ તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી વાઘેલા દ્વારા અનુગામી વિકાસ તેમજ ડિરેક્ટર દ્વારા કરવામાં આવેલી કાર્યવાહી અને હવે ડિરેક્ટર દ્વારા એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાના બજાર ક્ષેત્રની મર્યાદામાં ફેરફાર કરવા માટે આક્ષેપો અને સૂચનો મંગાવવાની શરૂ કરાયેલ પ્રક્રિયા તથા ઉપરોક્ત ત્રણ ગામોને એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાના બજાર ક્ષેત્રમાં સમાવેશ કરવાની પોતાની મનશા જાહેર કરવાનું દુર્ભાવનાપૂર્ણ છે એવી કરાયેલ રજૂઆતો અને અધિનિયમની કલમ ૫૪ અંગેની તેમની રજૂઆતો જેટલી સંબંધિત છે, તેટલા અંશે અમારું મત એવું છે કે ઉપરોક્ત બાબત વર્તમાન અરજીઓનો વિષયવસ્તુ નથી. વર્તમાન અરજીઓમાં જે પડકારવામાં આવ્યું છે તે અધિકૃત અધિકારીનો વિવાદિત નિર્ણય છે, જેના દ્વારા સંબંધિત અરજદાર-મંડળીઓની વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્યોના નામો એ.પી.એમ.સી., પંથાવાડાની મતદારોની કામચલાઉ ચાદીમાંથી બાકાત રાખવામાં આવ્યા છે અને તેથી ઉપરોક્ત બાબતે અમે કોઈપણ ટિપ્પણી કરવાથી નિવૃત્ત રહીએ છીએ.

૭. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં લેતાં અને ઉપર અહીં દર્શાવેલ કારણોસર, આ બન્ને અરજીઓ નિષ્ફળ જાય છે અને તે નામંજૂર થવા પાત્ર છે, તેથી તે મુજબ

નામંજૂર કરવામાં આવે છે. રૂલ ડિસ્ચાર્જ કરવામાં આવે છે. ખર્ચ બાબતે કોઈ આદેશ નથી.

(એમ.આર. શાહ, ન્યાયમૂર્તિ)

(જી.બી. શાહ, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.